

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ У ПАНЧЕВУ
INSTITUTE FOR THE PROTECTION OF CULTURAL MONUMENTS PANCEVO
ЖАРКА ЗРЕЊАНИНА 17, 26000 ПАНЧЕВО, ТЕЛ.: 013/ 351-472, 348-487, ТЕЛ.ФАКС: 013 351-851

Број: 125

Дана: 01.02.2024.

П а н ч е в о

Измена Програма рада за 2024. годину

Измена Програма рада за 2024. годину доноси се у складу са изменом финансијског плана за 2024. годину, односно средствима одређеним Одлуком о буџету Града Панчева за 2024.годину.

Програмом рада Завода за заштиту споменика културе у Панчеву за 2024. годину планирани су програми и пројекти који за циљ имају превентивну заштиту, припрему пројектно-техничке документације за извођење радова и популаризацију непокретних културних добара. Предвиђена је израда пројеката рестаурације и санације непокретних културних добара (НКД) са циљем припреме неопходне документације потребне за обезбеђивање средстава за извођење радова, односно конкурисање код других нивоа власти (Министарство културе и информисања, Покрајински секретаријат за културу, Управа за капиталне инвестиције и др.), као и извођење рестаураторско конзерваторских радова и интервентних радова на појединим споменицима културе.

Током 2024.године наставља се рад на реализацији истраживачких пројеката који представљају основ за израду Предлога одлука за утврђивање НКД, као и истраживања која имају за циљ допуну документације постојећих непокретних културних добара. Посебно ћемо се бавити дигитализацијом документације Завода, нарочито планотеком.

Рад на популаризацији и представљању непокретних културних добара означен је у претходном периоду као активност изузетне важности, која се и у 2024. години наставља кроз објављивање публикација, предавања, изложбе и организовање манифестација.

Истраживачки пројекти:

1. Назив пројекта: „Улазни објекат у Старо католичко гробље са гробницом породице Вајферт-план заштите и конзервације“

Пројекат подразумева истраживачки рад са циљем допуне документације, валоризације и **Израда Предлога одлуке са пратећом документацијом за утврђивање комплекса Улазног објекта у Старо католичко гробље са гробницом породице Вајферт за непокретно културно добаро- споменик културе са предлогом конзерваторских радова.** Планирано је да се формулише предлог конзерваторско-рестаураторских радова са предмером и предрачуном како би се у будућности могао планирати и остварити адекватан третман заштите ових објеката. Тиме ће се законски заштити и употпунити документација потребна за конзервацију комплекса, чиме се омогућава презентација, популаризација, доступност грађанима и значајно доприноси заштити културног наслеђа Републике Србије.

Пројекат ће пратити штампана презентација.

Укупни трошкови 500.000,00

Извођење рестаураторских и конзерваторских радова

1. Интервентни радови на споменицима културе

Рад на заштити непокретних културних добара веома често подразумева интервентне радове, који су хитни и преваходно се односе на превентивну заштиту. На овај начин се смањује ризик и спречава већи степен угрожености, односно девастације споменика културе.

Укупни трошкови извођења радова..... 750.000,00

Популаризација непокретних културних добара

Према Стратегији културног развоја града Панчева, односно резултатима рада фокус групе за област културног наслеђа, идентификован је проблем недовољно развијеног нивоа свести о значају културног наслеђа и његовог очувања што резултира стање непокретног културног наслеђа Панчева. Управо је то један од разлога континуираног усмерења активности Завода ка појачаном деловању на пољу презентације и приближавања области заштите непокретног културног наслеђа грађанима. План реализације ових пројеката за 2024. годину је следећи:

1. Репринт претходних издања Завода за заштиту споменика културе у Панчеву

Циљ пројекта је објављивања репринта, као и измењених и допуњених издања публикација Завода за које постоји интересовање стручне и шире јавности попут каталога споменика, спомен плоча и скулптуралних дела, књиге Куће и људи аутора Николе Влајића и других. Издавањем публикација и јавних презентација позитивно се утиче на подизање нивоа свести о потреби неговоња и очувања културног наслеђа града Панчева, што доприноси његовом очувању.

Укупни трошкови 1.250.000,00

2. Назив пројекта: „Обележавање 170 година од пуштања у рад прве железнице у Јужном Банату и 140 година у Србији“

Пројекат подразумева обилазак насеља Јужног Баната и истраживање индустријског и техничког наслеђа из области железнице, фотографисање, опис, истраживање архивске и музејске грађе. Резултати истраживања били би презентовани на предавању и у раду који би били припремљени за Трећу конференцију о индустријском и техничком наслеђу која би се одржала у Панчеву.

Прибављање података из катастра непокретности и израда техничке документације за железничку станицу Предграђе и формирање Предлога одлуке за утврђивање за непокретно културно добро.

Пројекат се завршава организовањем Треће конференције о индустријском и техничком наслеђу у Панчеву, са темом железничког наслеђа у Србији, у дворани Аполо а поводом обележавања 170 година од пуштања у рад прве железнице у Јужном Банату и 140 година у Србији.

Укупни трошкови 650.000,00

3. Обележавање манифестације ДАНИ ЕВРОПСКЕ КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ 2024.

Завод се континуирано придружује организацијом програма које се реализује у оквиру традиционалне европске манифестације Дани европске културне баштине а која се одржава под покровитељством Министарства културе и информисања, сваке године у септембру. Ова манифестација представља једну од централних манифестација за промовисање културног наслеђа на европском културном простору. Манифестација у Панчеву има за циљ да прерасте у градску манифестацију, с обзиром да доприноси популаризацији и очувању културног наслеђа града за будуће генерације.

Пројектом је планирана реализација низа активности које ће имати дигитални продукт са циљем омогућавања његове интернет презентације. Активности имају едукативни карактер и реализују се уз примену инклузивног и партиципативног проиступа којим се директно утиче на анимирање разноврсне публике којој се омогућава упознавање са културним наслеђем и његовим значајем за локалну заједницу. Програм ће бити усклађен са темом коју за 2024. годину буде промовисала Европска организација, а остале установе координирано преузимале.

Циљ пројекта је приближавање културног наслеђа грађанима, подизање нивоа свести о значају културног наслеђа за друштво, унапређење знања о богатој баштини Панчева као о

европској баштини и јачање осећаја припадности заједничком европском културном простору. Циљна група су грађани Панчева и шира јавност.

Укупни трошкови 50.000,00

4. 2. Назив пројекта „Симболи града- вајарске радионице са израдом сувенира“

Посебну пажњу у циљу едукације Завод за заштиту споменика културе Панчево посветиће ученицима основних и средњих школа, имајући у виду да је свест о значају културне баштине и однос према њој потребно изградити у млађем узрасту. Планиран је и низ радионица под руководством вајара Светлане Каровић Деранић, намењене средњошколцима и студентима факултета уметности, као наставак сарадње започете са циљем формирања ГЛИПТОТЕКЕ, архиве гипсаних модела и калупа, који би послужили за неке будуће реконструкције градских фасада. Поред делова зидне пластике формираће се фото-документација, израдити цртежи и графике који ће бити представљени јавности и у виду сувенира користећи мотиве како градских фасада тако и одабраних објеката који представљају симболе и носиоци су визуелног идентитета града. Сувенири ће се у сарадњи са Туристичком организацијом пласирати јавности.

Укупни трошкови 370.000,00

Радови на документацији непокретних културних добара

1. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ у Панчеву

Развој области документације непокретних културних добара прати технолошки развој саме методологије израде нарочито техничке документације. Осим дигитализације, прибављања и израде техничке документације за сва непокретна културна добра на територији града, планирана је дигитализација комплетне документације Завода.

Републички завод за заштиту споменика културе је израдио и користи информациони систем непокретних културних добара који представља дигиталну документацију, којој се може приступити из свих установа заштите. Завод је током 2018. и 2019. учествовао у попуни основне базе података ове апликације. Потребно је наставити са дигитализацијом комплетне документације настале од оснивања завода, извршити попис и ревизију комплетне ПЛАНОТЕКЕ (документа различитог формата) и извршити унос у апликацију ИСНКД као и у дигиталну архиву завода, што предствља основни циљ овог пројекта.

Укупни трошкови.....900.000,00

ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ ЗГРАДЕ

Подаци о простору који установа користи: Завод за заштиту споменика културе у Панчеву од 1993. године користи, као пословни простор, део објекта (I спрат) у згради на адреси Жарка Зрењанина бр. 17 у Панчеву и две гараже у објекту у дворишту.

Укупна површина пословне зграде Завода за заштиту споменика културе у Панчеву износи 325 м². Предметна зграда налази се у државној својини Републике Србије.

Влада РС је донела Закључак 05 Број: 464-5351/19 од 30.маја 2019. године, о давању на коришћење на неодређено време горе наведене непокретности за потребе Завода за заштиту споменика културе у Панчеву.

Тачком 4. наведеног Закључка, Влада је дала сагласност да Град Панчево у име Републике Србије врши инвеститорска права и обавља друге стручне послове ради прибављања потребних одобрења за санацију и редовно одржавање објекта.

Република Србија и Град Панчево под бр. 04-464-352/2018 од 21.11.2019. године закључили су Уговор о давању на коришћење горе наведене непокретности у државној својини на неодређено време.

Зграда представља једу од најимпозантнијих грађанских палата Панчева и као таква значајан је пример профаног наслеђа Панчева са стилско-архитектонским вредностима карактеристичним за грађанску архитектуру међуратног периода.

Објекат је саставни део просторно културно-историјске целине Старог градског језгра Панчева – непокретног културног добра од великог значаја.

Завод је као корисник у периоду 2020-2023. године улагао средства намењена текућем одржавању зграде, крова гараже и извео радове на увођењу грејања и прикључењу на градски топлотни систем средствима Министарства културе и информисања, а средствима из буџета града Панчева извео радове на ургентној поправци и текућем одржавању крова и замени олука као и постављању нове гормобранске инсталације према савременим стандардима.

Столарија на објекту је у лошем стању. Оштећени и нефункционални прозори у одељењу за документацију, као и у просторији у којој се трајно чува документација о непокретним културним добрима у протеклој години су замењени. Потребно је наставити сређивање столарије, улазних врата и капија као и гаражних врата према утврђеним мерама техничке заштите које Завод издаје по службеној дужности, како би се вратила њихова функционалност и повећала енергетска ефикасност.

Укупни трошкови.....1,000.000,00

**ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О КУЛТУРНИМ ДОБРИМА
И ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ, ПРЕЗЕНТАЦИЈА И САРАДЊА**

Током 2024. године планирани су послови у оквиру делатности археологије
превасходно вршење

**археолошког надзора над извођењем земљаних радова и теренске проспекције
на подручју територијалне надлежности завода, који за циљ имају евидентирање
локалитета са археолошким садржајем, као и археолошка ископавања на територији
Јужног Баната.**

Такође је планирано вршење архитектонског надзора и надзора историчара
уметности над извођењем радова на утврђеним непокретним културним добрима и
добрима која уживају претходну заштиту.

Вршилац дужности директора

Гроздана Миленков, етнолог-антрополог

